

Broj: M-01-02-01-2-318/23
Mostar, 24. 8. 2023.

Udruženje „EKO FORUM“ Zenica

Talića brdo 11

72000 Zenica

e-mail: info@ekoforumzenica.ba

tel/fax: 032 405 050

n/r Predsjednika udruženja, Zlatan Alibegović

PREDMET: Odgovor na zahtjev za odobrenje realizacije Pilot istraživačkog projekta genetskotoksikološkog monitoringa humane populacije izložene povećanom zagađenju zraka benzenom i benzol(a)pirenom, dostavlja se

VEZA: Vaš dopis broj: 100/23 od 15. 6. 2023., zaprimljen putem e-maila od 14.8.2023. (kontakt osoba prof. dr. Samir Lemeš, e-mail: slemes@gmail.com)

Poštovani,

Vezano za Vaš dopis kojim se obraćate Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH za izdavanje odobrenja na realizaciju Pilot projekta genetskotoksikološkog monitoringa humane populacije izložene povećanom zagađenju zraka benzenom i benzol(a)pirenom, ovim putem dostavljamo svoj odgovor.

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, kao javno zdravstvena stručna ustanova od interesa za Federaciju BiH, nije nadležna za izdavanje odobrenja za realizaciju projekta, te u tom smislu upućujemo na nadležno Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona i Federalno ministarstvo zdravstva.

Međutim, možemo dati svoje mišljenje u vezi sa provedbom ovog istraživanja. Naime, prema članu 116. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13), Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, između ostalih aktivnosti, predlaže i provodi zdravstveno-statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, i organizacije zdravstvene zaštite, te predlaže i provodi populaciona istraživanja u svrhu praćenja, analize i ocjene zdravstvenog ponašanja, prisutnosti populacionih faktora rizika i faktor rizika iz životne okoline, kao i drugih faktora čiji su rizici po zdravlje prepoznati.

U vezi s tim, napominjemo da prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH provodi javno zdravstvenu djelatnost za razinu Federacije BiH, a istim Zakonom je jasno definirana i djelatnost kantonalnih zavoda za javno zdravstvo.

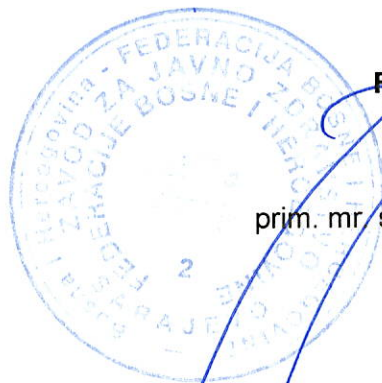
Cijenimo Vaš interes i angažman za realizaciju Pilot projekta genetskotoksikološkog monitoringa humane populacije izložene povećanom zagađenju zraka benzenom i benzol(a)pirenom. Uvidom u dokumentaciju koju ste nam dostavili, predloženo istraživanje predstavlja monitoring pojedinih zagađivača zraka kao izoliranih faktora rizika za promjenu ljudskog genetskog materijala i predstavlja specifično, složeno interdisciplinarno biomedicinsko istraživanje.

Istraživanje ovog tipa u metodologiji, vrsti uzorka, analizama i donošenju zaključaka mora uzeti u obzir izloženost i međusobno dejstvo niza različitih faktora okoliša, aktualno zdravstveno stanje, životne navike i genetsku predispoziciju svakog pojedinaca u uzorku, kako bi se dobio znanstveno i stručno argumentirani odgovor na osnovno istraživačko pitanje da li je eventualna promjena u genetskom materijalu isključivo uzrokovana zagađivačima zraka.

U skladu sa našim profesionalnim nadležnostima, mišljenja smo da realizacija Pilot projekta genetskotoksikološkog monitoringa humane populacije izložene povećanom zagađenju zraka benzenom i benzol(a)pirenom, nije učinkovita bez stručnog konsenzusa, suradnje i koordinacije svih relevantnih institucija na području Zeničko-dobojskog kantona. Podsjećamo da je iz dostavljene dokumentacije evidentno da je monitoring zagađivača zraka sa efektima na zdravlje ljudi aktivnost koja je sadržana u dokumentima kao što su: Kantonalni ekološki akcioni plan 2017. - 2025. godine i Strategija razvoja zdravstva ZDK 2016. - 2025. godine za čiju realizaciju su navedene odgovorne ustanove na području Zeničko-dobojskog kantona, svi u skladu sa svojim nadležnostima.

Sa aspekta javnog zdravstva i zaštite zdravlja stanovništva, mišljenja smo da monitoring zagađivača zraka i efekat na zdravlje ljudi jeste jedan od javno zdravstvenih prioriteta po zdravlje zajednice, ali uz poštovanje stručnih i znanstvenih standarda biomedicinskih istraživanja, uvažavanje nadležnosti ustanova vladinog i nevladinog sektora i jačanju suradnje i koordinaciju u aktivnostima definiranim u strateškim dokumentima razvoja zdravstva na području Zeničko-dobojskog kantona.

S poštovanjem!

RAVNATELJU

prim. mr/sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana

Dokument izradile: A.Ramić-Čatak, S.Šarac, D.Kežić